

عنوان مقاله:

بررسی ریشه شناختی - تطبیقی منتخبی از واژگان گویش شیرازی

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس بین المللی پژوهشهای کاربردی در مطالعات زبان (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

فیروزه افضل - کارشناس ارشد فرهنگ و زبانهای باستانی دانشگاه شیراز

فرخ حاجیانی - دانشیار فرهنگ و زبانهای باستانی دانشگاه شیراز بخش زبان های خارجی و زبانشناسی

هادی شه دوست شیرازی - کارشناس ارشد مدیریت دانشگاه آزاد یاسوج، مدیریت بافت تاریخی شهرداری شیراز منطقه هشت

خلاصه مقاله:

زبان های ایرانی از لحاظ ریشه شناختی با زبان هند و اروپایی از یک اصل مشترک سرچشمه گرفته اند و با هم، هم خانواده هستند و خود حد میانی زبان های دوره باستان و جدیدند. در این پژوهش حدود 23 واژه ی شیرازی مورد بررسی و توصیف ریشه شناختی تطبیقی قرار گرفته است. در ابتدای مدخل هر واژه و یا مصدر فعلی ابتدا و به ترتیب ریشه ی هند و اروپایی، سنسکریت، ایرانی باستان، و برابر آن ها در دیگر زبان های ایرانی اوستایی، سکایی، فارسی باستان، فارسی میانه زرتشتی، فارسی میانه ترنانی، سغدی در حد امکان نوشته شده و سپس معادل آن واژه در دیگر گویش های منطقه فارس گویش های جنوب غربی گویش های جنوب شرقی، گویش های شمال غربی و همچنین در دیگر گویش های ایرانی نو آورده شده است. لازم به ذکر است که در ابتدای هر واژه توضیحات مبسوطی از لغت نامه های معتبری همچون: دهخدا، برهان قاطع، نفیسی، سخن و و هم چنین ابیاتی از اشعار شاعران از قرن چهارم تا شاعران معاصر که دارای واژه هایی به گویش شیرازی میباشند، آورده شده است و اکثر ابیات توسط نگارنده آوانویسی شده اند. روش پژوهش به صورت میدانی و تحلیلی-توصیفی است، که از طریق ضبط صدای گویشور و با استفاده از منابع معتبر صورت پذیرفته است. بررسی ریشه شناختی - تطبیقی واژگان شیرازی، اشتراکات و همانندی های بسیاری را با واژگان گویش های ایرانی نو به اثبات رساند و همانطور که میدانیم ریشه ی تمام گویش های ایرانی، زبان ایرانی باستان میباشد. در این رساله برخی از واژگان از لحاظ معنایی به زبان های باستانی و بسیاری از واژگان به فارسی میانه نزدیکتر هستند. برخی از واژگان نیز تحولاتی از نوع زبان های ایرانی پیدا کردهاند. نتایج تحقیق ثابت میکند که با شناخت گویش های اصیل به صورت توصیفی-تحلیلی و علمی میتوان زبان های باستانی را بهتر شناخت و زبان پارسی را بیش از پیش پاسدار و نگهبان بود. در این تحلیل ریشه شناختی و آشنایی با اجزای تشکیل دهنده ی آنها و کارکرد هر یک از اجزا میتوان به تحولات آوایی و معنایی آنها از دوره ی باستان تا میانه و نو پی برد و همانندی و مطابقت آنها را با فارسی میانه و حتی باستان مشاهده نمود

کلمات کلیدی:

زبان های ایرانی، زبان های جنوب غربی ایران، گویش شیرازی، ریشه شناسی، زبان شناسی تاریخی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/761827>

